

ЗАТВЕРДЖЕНО
рішенням міської ради
від 17.07.2009 року №_3_

ПРОГРАМА

поводження з твердими побутовими відходами відходами на території ради на період до 2020 року

РОЗДІЛ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Програма поводження з твердими побутовими відходами на території ради на період до 2020 року (далі – Програма) розроблена з необхідністю поліпшення стану благоустрою населених пунктів, охорони навколишнього природного середовища, санітарного та епідеміологічного благополуччя населення, створення ефективної системи управління у сфері поводження з відходами та метою реалізації невідкладних і перспективних заходів щодо збору, видалення, знешкодження, утилізації твердих побутових відходів (далі – побутові відходи) на основі сучасного вітчизняного та світового досвіду, правової, нормативної, техніко-економічної системи поводження з відходами.

Ця Програма спрямована на поліпшення стану благоустрою території ради, охорони навколишнього природного середовища, санітарного та епідеміологічного благополуччя населення, створення умов для залучення коштів бюджетів усіх рівнів, інвестиційних та кредитних ресурсів.

1.2. Правовою основою Програми є Закони України:

- „Про місцеве самоврядування в Україні”;
- „Про Загальнодержавну програму реформування і розвитку житлово-комунального господарства на 2004-2010 роки”;
- „Про благоустрій населених пунктів”;
- „Про охорону навколишнього середовища”;
- „Про відходи”;
- „Про охорону атмосферного повітря”;
- „Про житлово-комунальні послуги”;
- „Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення”;

Постанова Кабінету Міністрів України від 4 березня 2004 року №265 „Про затвердження Програми поводження з твердими побутовими відходами”

та нормативно-правові акти:

Методичні рекомендації з організації роздільного збирання побутових відходів, затверджені наказом Мінжитлокомунгоспу України від 5 серпня 2008 року № 242;

Методичні рекомендації з організації збирання, перевезення, перероблення та утилізації твердих побутових відходів, затверджені наказом Мінжитлокомунгоспу України від 11 серпня 2008 року № 247;

Система моніторингу сфери поводження з твердими побутовими відходами, затверджена наказом Мінбуду України від 12 жовтня 2008 року № 245;

Методика розроблення оцінки впливу на навколишнє природне середовище для об'єктів поводження з твердими побутовими відходами, затверджена наказом Мінбуду України від 10 січня 2006 року № 8;

Методика організації запровадження двоетапного перевезення твердих побутових відходів, затверджена наказом Мінбуду України від 30 листопада 2006 року № 396;

Рекомендації із розроблення схем санітарної очистки населених пунктів, затверджені наказом Мінбуду України від 10 січня 2006 року № 6;

Рекомендації з удосконалення експлуатації діючих полігонів та звалищ твердих побутових

відходів, затверджені наказом Мінбуду України від 10 січня 2006 року № 5;

Норми утворення твердих побутових відходів для населених пунктів України, затверджені наказом Мінбуду України від 10 січня 2006 року № 7;

Методичні рекомендації щодо заповнення санітарно-технічного паспорта полігону твердих побутових відходів, затверджені наказом Мінбуду України від 10 січня 2006 року № 3;

Рекомендації щодо підготовки місцевих програм поводження з твердими побутовими відходами, затверджені наказом Мінбуду України від 31 травня 2007 року № 32;

інші нормативні документи України, які регулюють правовідносини у сфері благоустрою та поводження з побутовими відходами.

РОЗДІЛ II. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СУЧАСНОГО СТАНУ СФЕРИ ПОВОДЖЕННЯ З ПОБУТОВИМИ ВІДХОДАМИ

В місті Баштанка послуги із санітарного очищення отримують 75 відсотків населення, а в сільській місцевості такі послуги взагалі не надаються. Населення змушене позбавлятися побутових відходів, внаслідок чого у балках, ярах, долинах річок утворюються стихійні сміттєзвалища, що забруднюють ґрунти та водні об'єкти.

Серед усіх видів утворення відходів найбільший відсоток становлять тверді побутові відходи, від стану поводження з якими залежить екологічна безпека, благоустрій населених пунктів, здоров'я та благополуччя населення. Отже, ступінь надання населенню планово-регулярних послуг щодо збирання, транспортування та утилізації відходів є певним показником рівня життя громадян.

Основні причини розриву між прогресуючим накопиченням відходів і заходами, які повинні спрямовуватись на забезпечення споживачів якісними послугами для зменшення негативного впливу на довкілля є:

1. Недосконалість місцевих нормативно-правових актів, які б зобов'язували мешканців будинків приватного сектору, підприємств та установ різних форм власності укладати угоди з перевізниками на вивезення побутових відходів.

2. Невідповідність вимогам сьогодення фінансового стану галузі, який залежить від збалансованості таких основних складових:

- рівня відшкодування фактичних витрат на вивіз побутових відходів для груп споживачів;
- повноти бюджетної частки фінансування, яка повинна спрямовуватись на технічне переоснащення комунальних підприємств, будівництво нових полігонів та сміттєзвалищ, придбання нової техніки і обладнання, компенсацію різниці між діючими тарифами і фактичними витратами для підприємств, які працюють у сфері поводження з побутовими відходами, незалежно від форми власності, компенсацію у межах видатків на благоустрій населених пунктів, робіт з прибирання місць загального користування (вулиць, парків тощо).

3. Низький рівень матеріально-технічної бази комунальних підприємств.

Збирання та вивезення побутових відходів у місті здійснює КП „Добробут”, що має лише один сміттєвоз, який було придбано у 2007 році за 89 тис.грн. Для забезпечення вивезення побутових відходів необхідно як мінімум ще дві одиниці спеціалізованого транспорту.

4. Дефіцит контейнерного парку для якісного збирання побутових відходів, в тому числі роздільним способом та дотримання чистоти на ділянках їх розміщення.

Основні обсяги побутового сміття утворюються в житловому фонді. На початок 2009 року житловий фонд міста становить 3341 будинок. Житловий фонд багатоквартирних будинків становить 62 одиниці, всі вони охоплені централізованим вивозом твердих побутових відходів.

У місті встановлено 370 металевих контейнерів місткістю 1,0 м³, вже на сьогодні 70 із них потребують заміни та ремонту. Потреба у контейнерах на 2009 рік у місті становить ще як мінімум 400 одиниць.

З урахуванням впровадження системи роздільного збору побутових відходів з охопленням приватного сектору, де лише 20 відсотків укладених договорів, розвитку окремого збирання відходів на об'єктах соціальної сфери, перш за все у навчальних закладах, установах охорони здоров'я, орієнтовна потреба контейнерного парку місткістю 1,0 м³ становить 1500 одиниць,

Одним із першочергових завдань у сфері поводження з побутовими відходами є зменшення

обсягів їх захоронення на полігонах та сміттєзвалищах за рахунок впровадження сучасних методів і технологій із сортування, переробки та утилізації побутових відходів.

Впровадження роздільного збирання побутових відходів повинно спрацьовувати на зменшення обсягів сміття до 30-40 відсотків, продовження терміну експлуатації існуючих полігонів, скорочення площ землевідводу під перспективне будівництво.

За морфологічним складом структура побутових відходів налічує:

- поліетилен – 24%
- деревина – 5%
- будівельні відходи – 10%
- гума, текстиль – 10%
- папір, картон – 10%
- вуличний змет, листя – 34%
- харчові відходи – 3%
- інші відходи – 4%

Технічно роздільне збирання передбачає встановлення біля будинків замість одного контейнера, як мінімум двох: один — для ресурсоцінних відходів — пляшок, пакетів, паперу тощо, інший – для органічних відходів.

Сьогодні в місті на міському сміттєзвалищі проводиться часткове сортування твердих побутових відходів. За умови будівництва сміттєпереробного заводу в м.Миколаєві, планується встановити ще два пункти по сортуванню твердих побутових відходів в м.Баштанка з метою їх відправлення для переробки на завод.

5. Недосконалість структури санітарного очищення на території ради та небезпечний вплив на довкілля існуючих полігонів та сміттєзвалищ.

Внаслідок відсутності стовідсоткового охоплення потенційних джерел утворення побутових відходів спостерігається невідповідність між офіційними обсягами захоронення побутових відходів на сміттєзвалищах та розрахунковими показниками.

Тільки з розрахунку на середньорічну норму утворення побутових відходів на одного мешканця реальний обсяг утворення побутових відходів в 1,5 рази перевищує показники офіційної статистики з їх захоронення.

Внаслідок цього щорічно утворюється значна кількість стихійних сміттєзвалищ.

Наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 10 січня 2006 року № 7 затверджено Норми утворення твердих побутових відходів для населених пунктів України.

Нормативні показники утворення побутових відходів не приведені у відповідність з вищевказаним наказом у зв'язку з недостатнім рівнем охоплення споживачів договірними відносинами на вивіз побутових відходів, фрагментарністю схем санітарного очищення, відсутністю чітких взаємодій з органами охорони навколишнього природного середовища не забезпечує достатнього контролю за санітарним станом територій.

Всього на території міста налічується 1 сміттєзвалище, загальною площею 10 гектарів.

На сміттєзвалище, розташоване біля м.Баштанка, щороку вивозиться близько 6907 м³ побутових відходів. Зазначене сміттєзвалище площею 10 га проектною потужністю 300 тис.м³, має рівень заповнення, який становить 40 відсотків. Полігон частково освітлено, є під'їзна дорога та дорога по самому полігону, створено захисну смугу, частково огорожено. Експлуатацію полігону забезпечує комунальне підприємство КП „Добробут”. Полігон обслуговує бульдозер. Встановлено пункт по частковому сортуванню твердих побутових відходів. Паспорт відсутній.

Особливу небезпеку для міста становлять небезпечні відходи, в тому числі медичних закладів, а також гербіциди, пестициди, різноманітні отрутохімікати, виробництв харчової і переробної промисловості. Не менш серйозно постають проблеми, пов'язані з утилізацією птиці внаслідок пташиного грипу, знищення трупів загиблих тварин.

Суттєву долю на полігоні в усьому обсязі відходів займають будівельні відходи. Із розширенням ремонтних робіт різко посилюється проблема утилізації та захоронення будівельних відходів.

Ефективне вирішення комплексу питань, пов'язаних з поводженням з побутовими відходами повинно базуватись на визначенні основних пріоритетів і напрямів з урахуванням специфічних особливостей кожного населеного пункту, поєднанні інтересів та зусиль органів державної

виконавчої влади та місцевого самоврядування, утворювачів відходів, перевізників і контролюючих органів.

Враховуючи європейський досвід вирішення питань поводження з побутовими відходами, а також діючу законодавчу базу, принципи поводження з твердими побутовими відходами повинні полягати у максимальному поверненні до виробничого циклу вторинної сировини і тільки в разі неможливості їх застосування підлягати видаленню.

РОЗДІЛ III. МЕТА І ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ПРОГРАМИ

Метою Програми є координація дій усіх гілок влади, суб'єктів господарювання та активізація населення для створення умов, що сприятимуть забезпеченню повного збирання, перевезення, знешкодження та захоронення побутових відходів, проведенню комплексної оцінки екологічного стану сміттєзвалищ із залученням фахівців відповідних галузей, впровадженню нових та розширенню і модернізації діючих потужностей, впорядкуванню, облаштуванню та узаконенню існуючих сміттєзвалищ, обмеженню їх шкідливого впливу на навколишнє природне середовище та здоров'я людини, створення ефективної системи управління у сфері поводження з побутовими відходами.

Для досягнення цієї мети передбачається розв'язати такі основні завдання:

- зменшити обсяги захоронення побутових відходів шляхом впровадження нових сучасних високоефективних методів їх збирання, перевезення, зберігання, переробки, утилізації та знешкодження;
- реформувати систему санітарного очищення;
- здійснити облаштування контейнерних майданчиків, оновлення контейнерного господарства та парку сміттєвозів;
- впровадити роздільне збирання побутових відходів;
- здійснити модернізацію діючих полігонів з метою захоронення відходів;
- створити умови для ефективного використання ресурсоцінних компонентів.

РОЗДІЛ IV. ШЛЯХИ І СПОСОБИ РОЗВ'ЯЗАННЯ ПРОБЛЕМ

Визначені завдання Програми передбачається розв'язати шляхом вжиття організаційних заходів щодо:

- розроблення схем санітарної очистки населених пунктів;
- затвердження в усіх населених пунктах норм накопичення побутових відходів;
- стовідсоткового охоплення абонентів в м.Баштанка договорами на вивезення побутових відходів;
- затвердження місцевих Правил благоустрою, санітарного утримання територій, забезпечення чистоти і порядку;
- закріплення територій населених пунктів за суб'єктами господарювання і визначення відповідальних за належний санітарний стан підпорядкованих територій;
- удосконалення тарифної політики в питаннях поводження з побутовими відходами;
- вдосконалення статистичної звітності;
- організації роздільного збирання відходів у місцях їх утворення та постачання на сортувальну лінію;
- вилучення корисних компонентів побутових відходів як вторинної сировини;
- застосування компостування органічної частини побутових відходів, піролізу та інших способів утилізації;
- організації збирання, перероблення та утилізації великогабаритних і будівельних відходів тощо;
- впровадження системи моніторингу за звалищами та навколишньою територією як у процесі експлуатації об'єктів, так і після їх закриття;
- проведення освітньо-виховних заходів у сфері поводження з відходами для населення.

РОЗДІЛ V. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ

Вирішення проблеми поводження з побутовими відходами передбачає розроблення та впровадження програмних заходів, які повинні забезпечити концентрацію фінансових ресурсів держави, області, району, міста та суб'єктів господарювання, а також спонукати до збільшення інвестицій у цю сферу.

Необхідно створити сприятливі умови виробникам, споживачам та інвесторам для стимулювання їх ефективної участі у вирішенні поставленої проблеми, підготувати нормативно-правову та технологічну базу. Основою заходів мають стати аналітично-оціночні роботи, що визначають місцеві пріоритети, дослідження кон'юнктури ринку щодо сировини та потреб у продукції, яка може бути виготовлена з відходів.

Враховуючи еколого-економічну ефективність утилізації відходів, обмеженість фінансово-економічних можливостей місцевих бюджетів та суб'єктів господарювання, визначені у додатку до цієї Програми заходи передбачається здійснити у два етапи:

перший (2009-2015 роки):

- впровадження нормативно-правової бази у сфері поводження з побутовими відходами;
- забезпечення проведення моніторингу збирання та розміщення побутових відходів;
- оновлення (заміна та ремонт) сміттєзбиральних контейнерів та належне облаштування контейнерних майданчиків;
- запровадження контейнерного збору відходів;
- обстеження та впровадження заходів щодо модернізації діючих сміттєзвалищ побутових відходів;
- ліквідація існуючих несанкціонованих сміттєзвалищ та недопущення виникнення нових;
- стовідсоткове охоплення послугами зі збору та вивезення відходів населення, установ, організацій, підприємств;
- проведення рекламно-інформаційних та освітньо-виховних заходів у сфері поводження з побутовими відходами;
- оновлення парків прибиральних та сміттєвिवізних машин;
- забезпечення сприятливих умов для залучення інвестицій з метою переоснащення системи санітарного очищення населених пунктів;
- експериментальне відпрацювання системи роздільного збирання складових побутових відходів в населених пунктах району;
- розроблення інвестиційних проектів у поводженні з побутовими відходами;

другий (2016-2020 роки):

- розповсюдження найбільш ефективних проектів щодо роздільного збирання складових побутових відходів, перероблення побутових відходів, модернізація сміттєзвалищ із захоронення побутових відходів;
- налагодження системи сортування та збуту вторинної сировини;
- створення мережі приймальних пунктів вторинної сировини;
- поступове запровадження роздільного збору відходів по населених пунктах;
- створення потужностей з утилізації складових побутових відходів;
- реконструкція (модернізація) існуючих перспективних сміттєзвалищ з дотриманням сучасних вимог щодо охорони довкілля;
- досягнення повсякденного санітарного очищення населених пунктів;
- забезпечення перетворення сфери поводження з побутовими відходами на самоокупну та рентабельну підгалузь комунального господарства.

РОЗДІЛ VI. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ

Виконання Програми дасть змогу:

- зменшити шкідливий вплив побутових відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини;
- створити умови для очищення населених пунктів від забруднення побутовими відходами;
- зменшити обсяги захоронення побутових відходів;
- забезпечити виготовлення додаткової товарної продукції за рахунок використання ресурсоцінних компонентів побутових відходів;
- упровадити нові технології у сфері поводження з побутовими відходами; створити нові робочі місця у сфері поводження з побутовими відходами;
- поліпшити якість обслуговування населених пунктів у сфері поводження з побутовими відходами;
- перетворити сферу поводження з побутовими відходами на самоокупну та рентабельну галузь комунального господарства.

РОЗДІЛ VII. ФІНАНСУВАННЯ ПРОГРАМИ

Орієнтовні обсяги фінансування заходів Програми становлять **13980,0** тис. грн. Щорічно обсяги коштів, необхідних для виконання заходів Програми, підлягають уточненню.

Фінансування заходів, передбачених Програмою, здійснюватиметься за рахунок коштів державного та місцевих бюджетів, коштів спеціальних фондів, а також грантів, кредитів міжнародних організацій, банків, благодійних внесків, іноземних інвестицій та коштів фізичних і юридичних осіб, які працюють у сфері поводження з побутовими відходами, кредитів вітчизняних комерційних банків, власних коштів підприємств та за рахунок інших джерел фінансування, не заборонених чинним законодавством.

Контроль за використанням бюджетних коштів, спрямованих на забезпечення виконання Програми, здійснюється у порядку, встановленому законодавством.

РОЗДІЛ VIII. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА КОНТРОЛЬ ЗА ВИКОНАННЯМ ПРОГРАМИ

Загальну організацію та забезпечення виконання Програми здійснює виконавчий комітет міської ради.

Заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради

С.Я.Погребняк

ОРІЄНТОВНІ ОБСЯГИ ФІНАНСУВАННЯ ПРОГРАМИ

(тис.грн.)

№ пп	Зміст заходу	Всього	2009 – 2015 роки			2016 – 2020 роки		
			Місце вий бюдж ет	Кошти підпри ємств	Інші	Місце вий бюджет	Кошти підпри ємств	Інші джерела фінансу вання
1	Капітальний та поточний ремонт (облаштування існуючих сміттєзвалищ з устанавленням огорожі, освітлення, влаштування водопроводу, під'їзних доріг)	2000,0	600,0		400,0	700,0		300,0
2	Реконструкція, рекультивація полігонів твердих побутових відходів	9000,0	400,0		3600,0	500,0		4500,0
3	Оновлення рухомого складу сміттєвоз них машин	500,0		250,0			250,0	
4	Оновлення контейнерного парку з урахуванням роздільного збору твердих побутових відходів.	1100,0	200,0	50,0	50,0	600,0	200,0	
5	Облаштування контейнерних	150,0	30,0	10,0	10,0	80,0	20,0	
6	Створення приймальних пунктів вторинної сировини	30,0		15,0			15,0	
7	Розробка екологічної документації на діючі сміттєзвалищ	1000,0	500,0			500,0		
8	Ліквідація несанкціонованих сміттєзвалищ	200,0	100,0			100,0		
	Всього	13080,0	1830,0	205,0	4060,0	2480,0	485,0	480,0

Заступник міського голови з питань
діяльності виконавчих органів ради

С.Я.Погребняк

Першочергові заходи щодо реалізації міської Програми

№ п/п	Найменування заходу	Термін виконання (роки)	Відповідальні виконавці	Джерела фінансування
1	2	3	4	5
1	Розробити та затвердити Правила благоустрою, санітарного утримання територій, забезпечення чистоти і порядку в кожному населеному пункті.	III квартал 2009 року.	виконавчий комітет міської ради	Не потребує.
2	Видати розпорядчі документи щодо закріплення за підприємствами, установами, організаціями, закладами освіти прилеглої території та територій загального користування.	2009 рік.	виконавчий комітет міської ради	Не потребує.
3	Досягти стовідсоткового укладання договорів на вивіз твердих побутових відходів усіма категоріями їх утворювачів в м.Баштанка	2009 роки.	виконавчий комітет міської ради	Не потребує
4	Продовжити практику проведення щотижневих "чистих четвергів" з метою підтримання належного санітарного стану у населених пунктах області.	Постійно.	виконавчий комітет міської ради	Не потребує
5	Розробити норми накопичення твердих побутових відходів в житловій забудові, на підприємствах невиробничої сфери та затвердити власні середньорічні норми для кожного населеного пункту на підставі наказу Мінбуду України від 10 січня 2006 року № 7.	2010-2011 роки.	виконавчий комітет міської ради	Місцеві бюджети.
6	Забезпечити проведення паспортизації місць видалення твердих побутових відходів на підставі наказу Мінбуду України від 10 січня 2006 року № 3 зі складанням санітарно-технічних паспортів та оцінки впливу на навколишнє природне середовище.	2010 - 2011 роки.	виконавчий комітет міської ради	Місцеві бюджети.
7	Видати розпорядчі документи щодо упорядкування землевідведення під санкціоновані сміттєзвалища та резервування земельних ділянок під перспективне	2010-2011 роки.	Райдержадміністрація, (за узгодженням).	Місцеві бюджети, власні кошти спеціалізованих підприємств КП

	будівництво нових полігонів твердих побутових відходів.			«Добробут»
8	На підставі наказу Мінбуду України від 10 січня 2006 року № 6 розробити та затвердити схеми санітарної очистки по кожному населеному пункту з урахуванням сучасних тенденцій поводження з побутовими відходами	2011 роки.	виконавчий комітет міської ради	Місцеві бюджети.
9	Привести тарифи на послуги з вивезення побутових відходів до рівня фактичної собівартості.	постійно	виконавчий комітет міської ради	Не потребує.
10	Організувати постійне проведення рейдів-перевірок санітарного стану населених пунктів із залученням представників екологічної служби та громадських інспекторів.	Постійно.	виконавчий комітет міської ради КО «Правопорядок»	Не потребує.
11	Виявляти та ліквідувати несанкціоновані та стихійні сміттєзвалища.	Постійно.	виконавчий комітет міської ради КО «Правопорядок», КП «Добробут»	Місцеві бюджети.
12	Брати участь населених пунктів області у Всеукраїнському конкурсі "Населений пункт найкращого благоустрою і підтримки громадського порядку".	Щорічно.	виконавчий комітет міської ради	Місцеві бюджети.
13	Проведення робіт щодо упорядкування діючого сміттєзвалища з облаштуванням під'їзних шляхів, обвалування, водопостачання, освітлення, створення санітарно-захисних зон з висадженням природних зелених насаджень, штучних огорож.	постійно	виконавчий комітет міської ради	Місцеві бюджети, власні кошти спеціалізованих підприємств.

Заступник міського голови з питань
діяльності виконавчих органів ради

С.Я.Погребняк